Pt 27
(01/09/05) 2286-[illegible] 6/0

01.09.05.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale

– ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DE L'ANCIENNE FERME THIELEMANS DITE « AUBERGE DES MAÏEURS » ET DE SES ABORDS IMMÉDIATS SIS RUE L. THYS 16-18 ET PARVIS SAINT-PIERRE, 1 A WOLUWE-SAINT-PIERRE.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu le Code bruxellois de l'aménagement du territoire, notamment les articles 226 et 228 ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 1 avril 2004 entamant la procédure de classement comme ensemble des façades, toitures y compris les charpentes, planchers, caves, murs porteurs et dispositions originelles de l'ancienne ferme Thielemans dite « AUBERGE DES MAÏEURS » et de ses abords immédiats sis rue L. Thys 16-18 et Parvis Saint-Pierre, 1 à Woluwe-Saint-Pierre ;

Vu l'avis favorable de la Commission royale des Monuments et des Sites émis en séance du 20 octobre 2004;

Considérant la Commune de Woluwe-Saint-Pierre, propriétaire du bien, n'a pas émis de remarque dans les délais prévus par les articles 224 et 225 du Code bruxellois de l'aménagement du territoire;

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Après délibération,

Arrête:

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

– BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN DE OUDE HOEVE THIELEMANS, « AUBERGE DES MAÏEURS » GENOEMD EN VAN HAAR ONMIDDELIJKE OMGEVING, GELEGEN L. THYSSTRAAT 16-18 EN SINT-PIETERSVOORPLEIN 1 TE SINT-PIETERS-WOLUWE

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op het Brussels Wetboek van de Ruimtelijke Ordening, inzonderheid op artikelen 226 en 228;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van de 1 april 2004 houdende instelling van de procedure tot bescherming als geheel van de gevels, de bedaking met inbegrip van de timmerwerken, de plankenvloeren, de kelders, de steunmuren en de oorspronkelijke indeling van de oude hoeve Thielemans « AUBERGE DES MAÏEURS » genoemd en van haar onmiddelijke omgeving gelegen L. Thysstraaat 16-18 en Sint-Pietersvoorplein 1 te Sint-Pieters-Woluwe;

Gelet op het gunstig advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht tijdens de zitting van 20 oktober 2004;

Overwegende dat de gemeente Sint-Pieters-Woluwe, eigenaar van het goed, geen opmerkingen heeft meegedeeld binnen de termijn bepaald in artikellen 224 en 225 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

Op voorstel van de Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Na beraadslaging,

Besluit :

GOUVERNEMENT DE LA REGION BRUXELLES-CAPITAL - BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
CHANCELLERIE
KANSELARIJ

Article 1er – Sont classés comme ensemble les façades, toitures y compris les charpentes, planchers, caves, murs porteurs et dispositions originelles de l'ancienne ferme Thielemans dite « AUBERGE DES MAIEURS » et ses abords immédiats sis rue L. Thys 16-18 et Parvis Saint-Pierre, 1 à Woluwe-Saint-Pierre, en raison de son intérêt archéologique, historique et artistique, précisé dans l'annexe I au présent arrêté.
Ces biens sont connus au cadastre de Woluwe-Saint-Pierre, 1ère division, section A, 1ere feuille, parcelles nos 35r et 35t

La délimitation de l'ensemble est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - La zone de protection relative à l'ensemble décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, 01 SEP. 2005

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation Urbaine, du Logement, de la Propreté publique et de la Coopération au Développement,

Artikel 1 – Worden beschermd als geheel de gevels, de bedaking met inbegrip van de timmerwerken, de plankenvloeren, de kelders, de steunmuren en de oorspronkelijke indeling van de oude hoeve Thielemans « AUBERGE DES MAIEURS » genoemd en haar onmiddelijke omgeving gelegen L. Thysstraaat 16-18 en Sint-Pietersvoorplein 1 te Sint-Pieters-Woluwe. wegens hun archeologisch, historisch, en esthetisch belang, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.
Deze goederen zijn bekend ten kadaster te Sint-Pieters-Woluwe 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, percelen nrs. 35r en 35t,

De afbakening van het geheel wordt aangeduid op het plan dat bijgevoegd is bij de bijlage II bij dit besluit.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde geheel omvat het geheel van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 01 SEP. 2005

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing, Huisvesting, Openbare Netheid en Ontwikkelingssamenwerking,

09 -09- 2005

Charles PICQUE

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION BRUXELLES-CAPITALE · BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING · CHANCELLERIE KANSELARIJ

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Laurence CANIVEZ
KANSELARIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DE L'ANCIENNE FERME THIELEMANS DITE « AUBERGE DES MAÏEURS » ET SES ABORDS IMMEDIATS SIS RUE L. THYS 16-18 ET PARVIS SAINT-PIERRE, 1 À WOLUWE-SAINT-PIERRE.

Réf. cadastrale : Woluwe-Saint-Pierre, 1ère division, section A, 1ère feuille, parcelles nos 35 r et 35 t.

Description sommaire

Les bâtiments de l'ancienne ferme Thielemans dite « Auberge des Maïeurs » , se développent en intérieur de l'îlot avec un accès vers la rue Thys. Le noyau primitif de cette ferme auquel se sont greffées des annexes date du XVIIIe siècle.
Au siècle passé, la ferme abrita un relais de poste. Depuis les années 50, suite à la cessation des activités liées à l'agriculture, elle a été reconvertie en restaurant et a été remaniée à plusieurs reprises.

Les bâtiments se répartissent actuellement en deux ailes agencées en L, reliées par une annexe basse sous appentis datant de 1959, agrandie en 1975.
L'aile principale se divise actuellement en trois volumes de plan rectangulaire de dimensions inégales, abrités sous des toitures en bâtière distinctes. Les volumes nord-est et central constituent l'ancien logis et ne comportaient à l'origine qu'un seul niveau comme les anciennes étables (act. salle de restaurant) qui témoignent encore de cet état et sont millésimées 1748. Transformée en restaurant dès les années 1960, la ferme subit plusieurs aménagements dont le placement d'une longue annexe abritant les cuisines en façade arrière. Le pignon occidental tourné vers la rue Thys a été remonté en briques en 1994.
L'aile nord-ouest datant probablement du début du XIXe se compose d'un seul large volume à murs aveugles servant vraisemblablement à l'origine de grange. Ses pignons sont ajourés de deux petites fenêtres en meurtrière et d'un petit oculus. Sur le pignon et sur la façade intérieure se greffent deux porches.

Les façades sont à l'origine en moellons de pierre pour les parties les plus anciennes et les encadrements, et en briques crépies de multiples couches de lait de chaux. Les hautes toitures largement débordantes sont couvertes de tuiles rouges . Les baies sont étroites et comportent des châssis à croisillons. Les ancres, les aérats d'écuries, les volets accentuent le caractère pittoresque de l'ensemble.

L'intérieur du logis conserve un étage à plancher sur poutres et chevrons de chêne. La disparition de la plupart des divisions intérieures et les remaniements rendent difficile la perception des fonctions initiales. Deux caves subsistent , dont une voûtée de briques. Les divers bâtiments conservent des charpenteries à fermes et pannes de grande portée composées de pièces de chêne de faible section assemblées à enture.

Les abords de la ferme ont été partiellement réaménagés en jardin public. A cette occasion l'intérieur de l'îlot vers la rue Thys a été dégagé.
Plusieurs arbres et arbustes, dont un if et un marronnier, agrémentent la cour et les abords de l'édifice.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :
Intérêt archéologique, historique et artistique :

Face à l'église Saint-Pierre, cet ancien complexe agricole témoigne avec les vestiges de l'ancienne église Saint-Pierre et le presbytère du noyau villageois de Woluwe-Saint-Pierre.

Cette ancienne ferme et l'îlot qu'il occupe, délimité par la Petite rue de l'église, le parvis Saint-Pierre et les rues Poels et Thys, est au coeur de l'ancien noyau villageois de Woluwe-Saint-Pierre dont la zone d'extension maximale de l'habitat groupé médiéval et post-médiéval est limitée par le boulevard de la Woluwe, les rues Vandenhoven, des Bannières, Sombre, Gay, de Trooz, Wellens et Titeca. C'est vraisemblablement dans cette zone qu'il faut situer le premier peuplement médiéval dont la plus ancienne mention remonte au XIIe siècle lorsque l'abbaye de Forest en prend possession[1].
L'ensemble des bâtiments de la ferme Thielemans apparaît sur plan dès 1712. Il est clairement identifiable sur la carte Ferraris (1771- 1778) ainsi que sur l'atlas communal de 1808 et le plan parcellaire de la commune de Woluwe-Saint-Pierre publié par Ph. Vandermaelen en 1836.
Sur le plan de Vandermaelen, la ferme est composée d'un bâtiment supplémentaire sur le côté nord de la parcelle, dessinant avec les deux bâtiments actuels, un petit espace triangulaire. Ce bâtiment aujourd'hui disparu apparaît aussi sur le plan Popp (vers 1855), où il figure divisé en plusieurs lots.

[1] A. WAUTERS, Histoire des environs de Bruxelles (Nouvelle édition du texte original de 18[illegible] IV, Ch. VIII-B, Bruxelles, 1973, p. 488.

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
CHANCELLERIE
KANSELARIJ

« L'Auberge des Maïeurs » est avec l'ensemble du Bovenberg, l'unique ferme rappelant le caractère rural de Woluwe-Saint-Pierre. Son appellation est due au fait qu'elle fut la propriété des Bourgmestres Charles et Joseph Thielemans qui exercèrent respectivement le mayorat de 1874 à 1889 et de 1904 à 1947. Suite au décès de Joseph Thielemans en 1952, les terres agricoles du domaine furent morcelées et la ferme vendue. En 1976 la propriété fut acquise par la commune qui y effectua d'importantes rénovations. En 1983, les couvertures de toitures sont renouvelées au moyen de tuiles flamandes de réemploi. En 1993, des problèmes de stabilité du pignon sud-ouest ont été résolus par sa reconstruction en un mur de briques creuses paré de briques de réemploi.

Par sa proximité avec l'église Saint-Pierre, la ferme et ses abords présentent en plus de qualités architecturales et artistiques un potentiel archéologique du plus haut intérêt pour la période médiévale et post-médiévale.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 01 SEP. 2005

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation Urbaine, du Logement, de la Propreté publique et de la Coopération au Développement,

Charles PICQUE

09 -09- 2005

GOUVERNEMENT DE LA REGION BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
CHANCELLERIE
KANSELARIJ

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Laurence CANIVEZ
KANSELARIJ

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN DE OUDE HOEVE THIELEMANS, « AUBERGE DES MAÏEURS » GENOEMD EN VAN HAAR ONMIDDELIJKE OMGEVING GELEGEN L. THYSSTRAAT 16-18 EN SINT-PIETERSVOORPLEIN 1 TE SINT-PIETERS-WOLUWE

Kadastrale gegevens : Sint-Pieters-Woluwe, 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, percelen nrs. 35 r en 35 t.

Beknopte beschrijving :

Binnen dit bouwblok staan de gebouwen van de voormalige hoeve Thielemans, de zogenaamde « Auberge des Maïeurs », die toegankelijk zijn via de Thysstraat. De vroegste kern van de hoeve dateert uit de 18de eeuw, later werden hieraan bijgebouwen toegevoegd.
In de vorige eeuw huisvestte ze een poststation. In de jaren vijftig werden de landbouwactiviteiten stopgezet en werd de hoeve een restaurant, waardoor ze herhaalde malen werd omgebouwd.

Momenteel bestaan de gebouwen uit twee afzonderlijke vleugels die volgens een L-plan zijn opgevat. Beide worden met elkaar verbonden door een laag bijgebouw met een afdak uit 1959. Het bijgebouw werd in 1975 uitgebreid.
De hoofdvleugel is momenteel in drie rechthoekige volumes ingedeeld met ongelijke afmetingen en met verscheidene zadeldaken. De noordoostelijke en centrale volumes vormden de oorspronkelijke woonruimte en bestonden uit één niveau. Dit is nog zichtbaar bij de oude stallen uit 1748 (de huidige restaurantzaal). In het begin van de jaren zestig werd de hoeve in een restaurant omgebouwd. Verscheidene aanpassingen werden uitgevoerd waaronder de oprichting van een lang bijgebouw. De keukens werden langs de achtergevel ondergebracht. De westelijke puntgevel die naar de Thysstraat gericht is, kreeg in 1994 een bakstenen bekleding.
De noordwestelijke vleugel waarschijnlijk uit het begin van de 19de eeuw, bestaat uit één breed volume met blinde muren en diende waarschijnlijk als schuur. De puntgevel is met twee kleine kijkgaten en een klein rond venster opengewerkt. Tegen de puntgevel en de binnengevel zijn twee portalen gebouwd.

Wat de oudste gedeelten en de omlijstingen betreft zijn de gevels oorspronkelijk in blokstenen uitgevoerd. De stenen zijn met talrijke lagen kalkmelk bepleisterd. De hoge uitstekende dakwerken zijn met rode pannen bedekt. De vensters zijn smal en hebben kruiskozijnen. De ankers, de stalverluchtingen en de luiken accentueren het pittoreske karakter van het geheel.

De binnenruimte van de woning behoudt een verdieping op eiken plankenvloer met sparren. Met de verdwijning van de meeste binnenscheidingen en de herinrichtingen is het moeilijk de initiële functies te reconstrueren. Twee kelders waarvan één met steengewelf, blijven over. De verscheidene gebouwen behouden spanttimmerwerk en balken met grote draagwijdte die uit eiken onderdelen samengesteld zijn. Deze elementen met kleine doorsnede zijn in lengte verbonden.

De onmiddellijke omgeving van de hoeve werd gedeeltelijk tot openbaar park heringericht. Bij die gelegenheid werd de binnenkant van het woonblok richting Thysstraat ontruimd.
Sommige bomen en struiken, waaronder een taxus- en een kastanjeboom, versieren de binnenplaats en de onmiddellijke omgeving van het gebouw.

Waarde van het goed volgens de criteria die bepaald zijn bij artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

Archeologisch, historisch en artistiek belang :

Net zoals de overblijfselen van de voormalige Sint-Pieterskerk en de pastorie, getuigt dit tegenover de Sint-Pieterkserk gelegen geheel nog van de oude dorpskern van Sint-Pieters-Woluwe.

Deze oude boerderij die tot dit blok tussen de kleine Kerkstraat, het Sint-Pietersvoorplein, de Poelsstraat en de Thysstraat behoort, ligt in het hart van de oude dorpskern van Sint-Pieters-Woluwe. Deze kern strekt zich uit tussen de Woluwelaan, de Vandenhovenstraat, Banierenstraat, Donkerstraat, Gaystraat, de Troozstraat, Wellenstraat en de Titecastraat en omvat middeleeuwse en postmiddeleeuwse woningen. Waarschijnlijk was hier de vroegste middeleeuwse bevolking gevestigd, waarvan voor het eerst sprake is in de 12de eeuw wanneer de abdij van Vorst dit stuk in haar bezit krijgt(1).

(1) A. WAUTERS, Histoire des environs de Bruxelles (Nieuwe uitgave van de oorspronkelijke tekst uit 1855), boek VIII, B, Brussel 1973, p. 488.

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE - BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
CHANCELLERIE
KANSELARIJ

Dit bouwblok van de hoeve Thielemans verschijnt op een plan van 1712. Het is ook duidelijk herkenbaar op de kaart van Ferraris (1771-1778), op het gemeenteplan uit 1808 en op het perceelplan van de gemeente Sint-Pieters-Woluwe dat Ph. Vandermaelen in 1836 uitgaf.
Op het plan van Vandermaelen is de hoeve uitgebeeld met een bijkomend gebouw aan de noordkant van het perceel waar ze met de twee huidige gebouwen een kleine driehoekige ruimte vormt. Dit gebouw dat nu verdwenen is, verschijnt eveneens op het plan van Popp (omstreeks 1855) waar het in verscheidene percelen ingedeeld is.

« L'Auberge des Maïeurs » is met het geheel van de Bovenberg de enige hoeve die nog getuigt van het landelijke karakter van Woluwe. Haar benaming heeft ze te danken aan het feit dat ze eigendom was van de burgemeesters Charles en Joseph Thielemans, die respectievelijk van 1874 tot 1889 en van 1904 tot 1947 het burgemeesterschap uitoefenden. Na het overlijden van Joseph Thielemans in 1952 werden de landbouwgronden van het domein verkaveld en men verkocht de hoeve. In 1976 werd de hoeve eigendom van de gemeente die er belangrijke renovatiewerken uitvoerde. In 1983 wordt het dak met hergebruikte Vlaamse pannen bedekt. In 1993 worden de stabiliteitsproblemen van de zuidoostelijke gevel opgelost door de wederopbouw van een muur uit holsteen die met hergebruikstenen versierd wordt.

Door de nabijheid van de Sint-Pieterskerk en naast haar architecturale en artistieke kwaliteiten, bezit de hoeve en haar onmiddellijke omgeving een bijzonder waardevol archeologisch potentieel wat betreft de middeleeuwse en postmiddeleeuwse periode.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 01 SEP. 2005

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing, Huisvesting, Openbare Netheid en Ontwikkelingssamenwerking,

Charles PICQUE

09 -09- 2005

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION BRUXELLES-CAPITALE · BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING ·
CHANCELLERIE
KANSELARIJ

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
Laurence CANIVEZ
KANSELARIJ

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DE L'ANCIENNE FERME THIELEMANS DITE « AUBERGE DES MAÏEURS » ET DE SES ABORDS IMMEDIATS SIS RUE L. THYS 16-18 ET PARVIS SAINT-PIERRE, 1 A WOLUWE-SAINT-PIERRE

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN DE OUDE HOEVE THIELEMANS, « AUBERGE DES MAÏEURS » GENOEMD EN VAN HAAR ONMIDDELLIJKE OMGEVING, GELEGEN L. THYSSTRAAT 16-18 EN SINT-PIETERSVOORPLEIN 1 TE SINT-PIETERS-WOLUWE

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

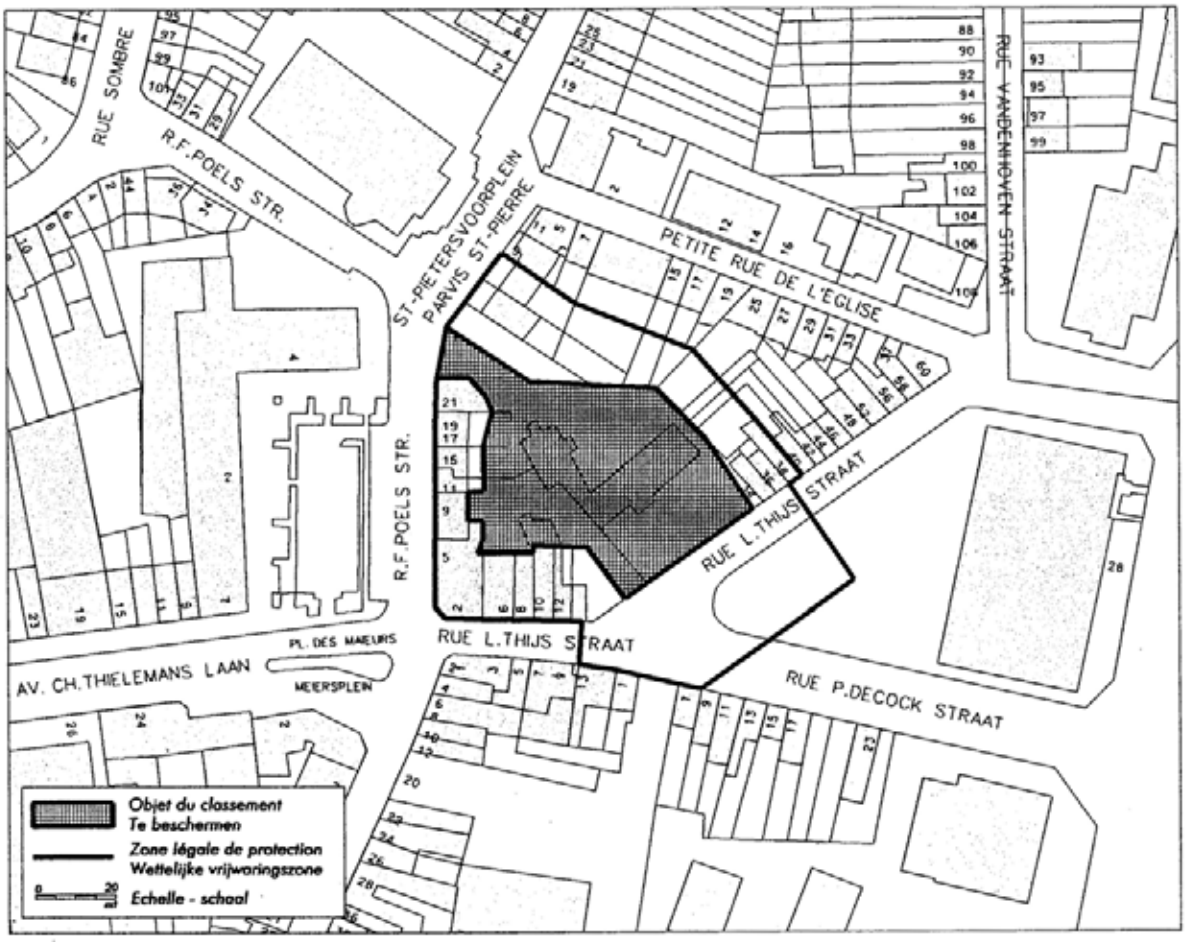

Vu pour être annexé à l'arrêté du

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine, du Logement, de la Propreté publique et de la Coopération au développement,

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing, Huisvesting, Openbare Netheid en Ontwikkelingssamenwerking,

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

09 -09- 2005

Charles PICQUE

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
KANSELARIJ
GOED - BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING

CHANCELLERIE
Laurence CANIVEZ
KANSELARIJ